

Список використаних джерел:

1. Довгострокова стратегія розвитку української культури – стратегії реформ: розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.02.2016 № 119-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/119-2016-%D1%80>. – Назва з титул. екрану.
2. Постанова Верховної Ради України Про Рекомендації парламентських слухань «Культурна політика в Україні: пріоритети, принципи та шляхи реалізації». Київ, 2005. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2680-iv>. – Назва з титул. екрану.

*Лаврентьєва Л. В.,
Маріупольський державний університет, м. Маріуполь*

ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ ТА НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Різкі неконтрольовані зміни у зовнішньому середовищі висувають жорсткі вимоги до побудови сучасної системи економічної безпеки на підприємстві. Вона повинна враховувати всі існуючі загрози, а також прогнозувати потенційну небезпеку для мінімізації негативного впливу на діяльність підприємства.

Т. Г. Васильців зазначає, що можливість появи економічних загроз і небезпек для підприємства виникає насамперед через конфлікт інтересів суб'єктів підприємницького середовища (а також засобів їхнього досягнення) і дії чинників зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування [2, с. 26]. Д. Зеркалов під поняттям «загрози економічній безпеці підприємства» розуміє дію дестабілізуючих природних і/або суб'єктивних чинників, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією та порушенням законів і норм, що може спричинити потенційні або реальні втрати для організації [3, с. 272].

Основною метою під час мінімізації впливу ризиків є їх постійний моніторинг. Для цього необхідно чітко з'ясувати показники, за якими його проводити. Моніторинг показників дає можливість передбачити загрозу економічній безпеці, а далі – визначення необхідної стратегії. Стратегія може бути направлена на усунення наявних чи запобігання можливих загроз економічній безпеці підприємства або спрямована на запобігання впливу наявних або можливих загроз чи на компенсацію збитку.

Стратегічне управління ризиками та їх впливом на економічну безпеку підприємства містить, по-перше, визначення переліку контрольованих показників. Від правильності обраних показників (індикаторів) та їх значення залежить ступінь адекватності оцінки ризику, а також можливість запобігання загрозам. По-друге, охоплює контроль обраних значень, а саме моніторинг внутрішніх та зовнішніх ризикових факторів, визначення рівня наявної небезпеки, а за потреби – прийняття відповідних управлінських рішень щодо його зниження чи запобігання. І нарешті коригувальні дії, обрання методу управління ризиком залежно від його рівня.

Для нейтралізації будь-яких загроз економічній безпеці на підприємстві керівництво повинно всі свої зусилля спрямувати на створення та підтримку власної системи безпеки. Тут мається на увазі сукупність органів управління, функціональних служб, засобів і методів, що забезпечують захист життєво важливих інтересів підприємства від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Оскільки кожне підприємство має свої особливості, різний виробничий потенціал, ризикованості виробництва, секретні документи і технології, то система економічної безпеки не може бути шаблонною для усіх господарюючих суб'єктів. Вона повинна мати комплексний характер, тобто гарантувати майнову, фінансову, інтелектуальну, інформаційну, науково-технічну, екологічну безпеку підприємства.

Здебільшого до основних завдань системи економічної безпеки суб'єкта господарювання належать:

- захист законних прав та інтересів підприємства і його співробітників;
- збір, аналіз, оцінка даних і прогнозування розвитку подій;
- вивчення партнерів, конкурентів, споживачів, майбутніх співробітників підприємства;
- своєчасне виявлення можливих загроз підприємству та його співробітникам з боку зовнішнього середовища;
- недопущення проникнення на підприємство структур економічної розвідки конкурентів, злочинців й окремих осіб з протиправними намірами;
- протидія технічному проникненню в злочинних цілях;
- забезпечення збереження матеріальних цінностей і відомостей, що становлять комерційну таємницю підприємства;
- отримання необхідної інформації для прийняття найбільш оптимальних управлінських рішень з питань стратегії і тактики економічної діяльності підприємства;
- сприяння у формуванні серед споживачів і ділових партнерів позитивної думки про підприємство;
- контроль за ефективністю функціонування системи безпеки, удосконалення її елементів.

Тільки дієва система економічної безпеки підприємства може створити реальні умови для його ефективного функціонування, досягнення бізнес-цілей в умовах жорсткої конкуренції шляхом своєчасного виявлення та нейтралізації різноманітних загроз та небезпек.

Для нейтралізації небезпечних факторів та підтримки життєдіяльності підприємства необхідні такі умови: по-перше, чітке бачення стратегічної цілі подальшого розвитку підприємства; по-друге, інформація про поточний стан зовнішнього середовища та передбачення його можливої зміни в майбутньому, оскільки без таких знань неможливо заздалегідь передбачити вплив зовнішнього середовища на підприємство та, відповідно, розробити заходи, які можуть швидко його нейтралізувати; по-третє, інформація про стан та можливі зміни (відповідно до умов зовнішнього середовища) внутрішнього середовища за допомогою певних фінансових показників.

Ймовірність виникнення загроз існує тоді, коли негативний розвиток ситуації в середовищі накладається на слабкі сторони підприємства. Тут слід миттєво реагувати на виявлення загрози, щоб уникнути масштабного ураження. Поєднання факторів, загроз та можливостей, котрі негативно та позитивно діють на підприємницьку діяльність та об'єктивно існують у зовнішньому середовищі й суб'єктивно оцінені керівництвом з відносно сильними та слабкими сторонами, виявляються під час здійснення SWOT-аналізу. Цей метод аналізу дає можливість ухвалювати виважені управлінські рішення, формувати стратегію підприємства, виявляти неефективні заходи, які також можуть виступати в ролі загрози.

Загалом, для вдосконалення економічної безпеки підприємства, для підвищення її рівня захищеності у разі протистояння загрозам, можна виділити такі напрями: фінансова стійкість і незалежність підприємства; належний техніко-технологічний рівень виробництва; висока професійність менеджменту; зниження рівня залежності від політичної ситуації в країні; якісне правове забезпечення.

Отже, щоб вижити у конкурентному ринковому середовищі, підприємствам необхідно ухвалювати нетрадиційні та сміливі рішення. Це, в свою чергу, також підвищує рівень ризику, що може негативно позначитися на економічній безпеці. За таких умов підприємства мають своєчасно ідентифікувати і правильно оцінювати рівень ризику, ефективно управляти ним з метою обмеження його негативного впливу.

Список використаних джерел:

1. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення : монографія. Львів : Арал, 2008. 384 с.
2. Зеркалов Д. В. Безпека комерційної діяльності: у 2 кн. Кн. 2: Захист. Довідник. К. : Основа, 2006. 800 с.